

K Ü L Ö N F É L É K

Kaán Károly h. államtitkár a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. A Magyar Tudományos Akadémia legutóbbi nagygyűlésén *Kaán Károly h. államtitkárt Mágócsy-Dietz Sándor dr. és Tuzson János dr. ajánlatára* a magyar erdészeti irodalom terén szerzett érdemei alapján levelező tagjai sorába választotta.

Bedő Albert dr., Fekete Lajos és Tuzson János dr. után Kaán Károlyban avatta Tudományos Akadémiánk ismét a magyar erdőgazdaság s ebben az esetben a *gyakorlati* erdőgazdaság egyik kimagasló művelőjét levelező tagjává, méltányolva 25 éven át főként az Erdészeti lapok hasábjain kifejtett sokoldalú irodalmi működését, amely sokkal ismertebb olvasóink előtt, semhogy azt részletesebben ismertetnünk és méltatnunk kellene.

Örömmel regisztráljuk tehát az illusztris munkatársunkat s vele erdészetünket is ért kitüntetést és őszinte szerencsekívánatainkkal csatlakozunk tisztelői sorához!

Halálozások. Dr. Zielinski Szilárd műegyetemi nyilv. rendes tanár múlt hó 28-án fáradhatatlan, lelkes munkában töltött életének 64. évében Budapesten elhunyt. Benne a magyar mérnöki kar egyik legkiválóbb tagját, a Mérnöki Kamara pedig, amelynek létesítéséért három évtizeden át szívós küzdelmet folytatott, alig néhány héttel előbb megválasztott első elnökét gyászolja. — Várnai Sándor. főerdőtanácsos, az egykori fogarasi állami erdőhivatal főnöke, az OEE alapító tagja, elhunyt. Béke hamvaikra!

Személyi hírek. A m. kir. földmivelésügyi miniszter Lehoczky György m. kir. főerdőtanácsost folyó évi április hó végével állandó nyugalomba helyezte. — A cseh-szlovák államerdészet szolgálati körében Janotyik Károly erdőtanácsos, Besztercebánya székhellyel főerdőtanácsossá, Vagács Sándor, Cse-

miczky Aladár és Zimann Ede erdőmesterek Poprád székhellyel erdőtanácsosokká neveztettek ki.

A késői tölgy hazánk mai területén. A késői tölgy (*Quercus tardiflora* Tschern.) (*Qu. tardissima* Simk., fekete tölgy¹⁾) köztudomás szerint a kocsános tölgynek oly változata, amely rügyeit 3—6 héttel később bontja, mint a tőfaj. Ez a tulajdonsága megmenti a késői fagyoktól, legalább is sokkal ritkábban esik ezeknek áldozatul, ami különösen oly vidékeken, ahol a késői fagyok gyakoriak, kétségtelenül erdőgazdasági fontossággal bír. Több példa igazolja, hogy ez a válfaj a rövidebb tenyészeti időszak dacára gyorsabb fejlődést mutat, mint a korábban fakadó tőfaj²⁾, amelyet a sűrűn bekövetkező lefagyás fejlődésében lényegesen visszavet. Közbejátszik a rovar-, illetőleg hernyórágás is, amelynek a késői tölgy sok esetben szintén kevésbé van kitéve. Hazánk déli részének kiirtott — ma tőlünk elszakított — tölgyeseiben a késői tölgy nagyobb mennyiségben fordult elő, különösen Apatin vidékén, valamint ma is találunk idősebb példányokat és állományokat a Száva lapályán. Annak idején tervbevevttük volt a termőfák megjelölését³⁾ és a termésnek külön való gyűjtését, — sajnos — nem volt keresztülvihető.

Annál öröndetesebb, hogy tul a Dunán ismételt bejárásaim alkalmával már több helyen rátaláltam a késői tölgynek nagyobb kiterjedésű fiatal állományaira, amelyek — éppen úgy, mint a bácskai és a szlavón állományok — május második felében még teljesen barnák voltak, sok esetben a fakadásnak még nyomait sem lehetett látni.

¹⁾ Fekete—Mágócsy-Dietz: Erd. növénytan. II. 473. — Vadas: Erdőműveléstan 23. o. és Erd. Lapok több helyén.

²⁾ Simonkai: Hazánk tölgyfajai. Válfinau: A kisiblyei dendrológiai kert. 2. sz. klm. Hasonlót láttam a görögénszentimrei „Mocsár“ erdőrészen.

³⁾ A késői tölgynek — mint válfajnak — termőképességét egyesek kétségbevonták. Vadas (l. c.) sem látja beigazoltnak. Ezzel szemben magam is láttam bőséges és kifogástalan minőségű termését, a szlavón erdőkben szolgáló kollégáink is megfigyelték.

Az utánajárásom beigazolta, vagy legalább valószínűvé tette, hogy a mag annakidején Szlavóniából került, ahonnan egyébiránt gyakran és nagy mennyiséget hoztunk be. Ezekben az állományokban tehát találkoznak a szlavón származás előnyös tulajdonságai a későn való fakadás öröklött hajlandóságával, ami ezeknek az erdőknek különös értéket és érdekességet ad.

Valószínűnek tartom, hogy ezek az állományok oly esztendő magterméséből származtak, amikor a korán fakadó egyedek hajtásait és virágjait tönkretette Orbán, csak a későn fakadó fejleszthette ki baj nélkül termését, amely így véletlenül csupa későn fakadó fáról származott. Hasonló eset bizonyára ismételten fordult elő, amiért felkérem szaktársaimat, figyeljék meg rügyfakadáskor tölgyerdeiket és jegyezzék fel a későn fakadó állományokat. Együttal kíváncsi volna az is, hogy az azokban elszórtan előforduló, korán fakadó egyedeket az állományápolás során kiszedjük, hogy fajtisztán kaphassuk, — amennyire az egyáltalán lehetséges — a későn viritókat több helyen és nagyobb kiterjedésben. Ha majd a fejlődés során ezek az állományok elérik a termőképességet, az onnan gyűjthető makkok nagy értéket fognak képviselni, mert a származási kérdés fejleményei ezeknek az állományoknak termését előtérbe fogják hozni.

Roth.

Könyvismertetések. Löffler: Grundlagen, Aufgaben und Ziele einer forstlichen Pflanzenzüchtung. Berlin, P. Parey, 1923.

A 32 oldalra terjedő füzetkében szerző a származástan és a fajkiválogatásnak a mezőgazdaságban jól bevált módszereinek az erdőgazdaságban való megvalósításával foglalkozik. Tárgyalja a kérdés elméletét és ennek alapján részletesen ki is dolgozza azokat az elveket, amelyeknek alapján ő a kérdés gyakorlati részét megvalósíthatónak tartja.

A kis munka az erdőgazdaság fejlődésénél nagy szolgálatot tesz, egyszerű, könnyen érthető gondolatmenetével és könnyű nyelvezetével különösen alkalmas arra, hogy éppen a gyakorlati szakembert világosítsa fel a származástani kutatások eredményeinek nagy gyakorlati jelentőségéről.

Mitscherlich: Bodenkunde für Land- und Forstwirte. Berlin, Parey, 1923. A könyv új kiadása, éppen úgy, mint a régi, az

új gazdasági irodalom egyik legjobb talajtana. A szerző kiváló gyakorlati érzéssel tárgyalja benne a mező- és erdőgazdasági növénytenyésztés talajtani vonatkozásait, még pedig úgy, hogy az elmélet és a gyakorlat kapcsolatai bennük könnyen érthető szerves egésszé válnak.

Dr. Fehér.

Áremelés. Hollendonner Ferenc dr.: A fenyőfélék fájának összehasonlító szövettana c. művének árát az OEE tagjai részére 36.000, mások részére 48.000 K-ban állapította meg.

Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alaptól a következő tanévre a kiosztandó segélyekért a kérvényeket legkésőbb f. évi július hó 8-áig „Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intézőbizottságához” Budapest, V., Országház-tér 11. szám, III. emelet 308. ajtó, kell beküldeni.

Az „Erdészeti Lapok“ 1924. évi IV. füzetének HIRDETÉSEI.

**Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.**

Díj szabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint 1000 korona. (Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 170.000 K.) Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egy-
ségárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Apróhirdetéseknél egy szó 600 K, álláskeresleti hirdetéseknél 300 K.

Külön mellékletek megegyezés szerint.

Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő Részvénytársasága

Budapest IX, Calvin-tér 7. sz.

Elvállalja termelt, tövönálló vagy feldolgozott fakészletek bizományi értékesítését, vesz és elad bármily mennyiségű tűzifát és fűrészelt anyagokat. Értékesítési kérdésekben
készséggel áll az erdőbirtokos
és erdőtiszt urak rendelkezésére.

Vadásztrophéák eladók. Mintegy 38 darab szarvasagancs, 58 darab őz agancs, 2 darab muflon és 3 darab dām vad, valamint 2 darab vadkan agyar montírozva. Cím a kiadóhivatalban.

(6)

Erdőmérnök, fiatal, nős, jelenleg is 6000 holdas erdőbirtok önálló vezetője, kitűnő ajánlólevelekkel ugyancsak vezető állásba elmenne. Cim a kiadóhivatalban megtudható. (5. III. 3.)

Fiatal, nőtlen, szakvizsgázott, négy középiskolát végzett erdőőr állást keres azonnali belépésre is. Cim: Vácszentlászló. Postahivatal Pest m. (8)

34 éves, nős, egy gyermek atyja vagyok, jelenleg erdészeti közszolgálatban állok, erdészeti, főerdőőri, fővadászi vagy jobb erdőőri állást vállalnék. Erdőkezelésben, erdőkitermelésben, csemetekert-kezelésben, erdőhivatali irodai munkák vezetésében teljes jártassággal bírok. Apró- és nagyvad tenyésztését, valamint a ragadozók pusztítását is jól értem. Szíves megkeresést: Budakeszi, Pest m., Eckstein Jánosné üzletébe „Jobb jövő” jeligére kérek. (7)

VUK M. ÉS FIAI BUDAPEST

FATERMELŐK ÉS FAKERESKEDŐK

ALAPITTATOTT: 1847

Vásárolnak tölgydongafa-, talpfa-, vagy tűzifatermelésre alkalmas erdőket tővön és feldolgozott fakészleteket.

Iroda: V. kerület, Kálmán-utca 10.

Fatelepe: V. kerület, Váczi-ut 160.

2. XII.

Tölgy-, bükk-, nyár-, hárs-,

DIÓ-GÖMBFÁT

*és egyéb keményfarönköket is
bármely mennyiségben vásárol*

Furnérgyár és Keményfatermelő Rt. Bpest, IX, Csont-u. 1.

Dr. LAMM ANTAL

FENYŐMAGPERGETŐGYÁRA

KÖRMEND

Ajánl legmagasabb csiraképességű összes

**ERDEI TÚLEVELÜ- ÉS
LOMBFAMAGVAKAT ÉS
GYÜMÖLCSMAGVAKAT
VALAMINT KÜLFÖLDI
DISZFENYŐMAGVAKAT**

Pályázati hirdetmény.

A veszprémi székeskáptalani uradalom lemondás folytán megüresedett segéderdőmérnöki állására pályázatot hirdet.

Pályázhatnak róm. kath. vallásu, erdőmérnöki főiskolát jól végzett, államvizsgái oklevéllel bíró egyének, kik az erdőrendezésben jártasak és az új erdőrendezési munkálatok önálló elvégzésére képesek. Próbaidő: 1 év.

Az állás folyó év június hó 15-én betöltendő.

A sajátkezűleg irt pályázati kérvény, mely a nagyságos és főtisztelendő káptalanhoz címzendő folyó év jun. hó 1-ig a veszprémi káptalani erdőhivatalnál, Veszprém, Pajta-utca 2. szám alá nyújtandó be.

A pályázati kérvényhez mellékelendő: keresztlevél, erdőmérnöki főiskolai leckeönyv, erdőmérnöki államvizsgái oklevél, orvosi bizonyítvány jó látó- és hallóképességről, erkölcsi bizonyítvány, amelyben a kommunizmus alatti viselkedés is igazolandó és a gyakorlati alkalmaztatási bizonyítvány.

Javadalmazásról a káptalani erdőhivatal ad felvilágosítást. Veszprém, 1924 május 8.

Káptalani erdőhivatal.

Állást keres október 1-jére felmondatlan állásban levő, szakképzett erdőaltiszt, ki a csemegekert-gondozást, erdőtelepítést, erdőkihasználást, vadászatot, fácán-, apró- és nagyvadtenyésztést, ragadozóirtást kitűnően érti. 26 éves, nős, egy gyermek atyja, elsőrendű bizonyítványokkal rendelkezik. Rothenhoffer András urad. vadász, Nagykartal község, u. p. Aszód.

Erdész vállal bármikori belépéssel kezelői állást, más gazdasági ágakkal összekötve is. Szolid fizetési igényekkel. Cim a szerkesztőségénél. (III. 13 1.)

Szakovizsgázott erdőőr, ki az erdészet és vadászat minden ágában nagy gyakorlattal bír, jó bizonyítvánnyal szeptember 1-jére állást keres. Kierer Hugó, Szikra, u. p. Lakitelek. (14.)

Vad- és erdőőri állást keres rendőri tanfolyamot végzet és vizsgázott állami rendőr, faiskola kezelésében jártas. Kovács Gábor, Vác, 20. sz. őrszoba. (10.)

Hároméves iskolázott, még ki nem rügyezett igen szép csemeteágyi lucfenyő-csemete még kapható, 1000 drbként 380.000 K ab községi állomáson feladva. Csomagolás, forgalmazó külön. (11.)

Az „Erdészeti Lapok“ 1924. évi V. füzetének tartalma:

	Oldal
Ujabb kérelem az O. E. E. tagjaihoz	81
<i>Fehér Dániel dr.</i> : Az ákácfa vegetatív szerveinek összehasonlító anatómiája. III. A gyökök anatómiája	83
<i>Különlélek</i> . Kaán Károly h. államtitkár a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. — Halálozások. — Személyi hírek. — A késői tölgy hazánk mai területén. (<i>Roth.</i>) — Könyvismertetések. (<i>Fehér dr.</i>) — Áremelés. — Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap	101
<i>Hirdetések</i>	I—IV